

3, 457. HIT. ed. JOHNS. 1757. 2430. pl. so v. a. *Bewohner des eigenen Landes, die eigenen Unterthanen* Buāg. P. 4, 14, 21.

स्वदोषज् adj. (f. घ्रा) *selbstverschuldet*: आपद्: Spr. (II) 904.

स्वधय् (von 1. स्वधा), ण्यति *Jmd beruhigen, besänftigen* (nach Comm.) Buāg. P. ed. Bomb. 5, 8, 22. सुधय् ed. BURN.

स्वधर्म m. 1) *das eigene gute Recht*: स्वधर्मं लभ् *Gerechtigkeit erfahren* MBh. 5, 7057. — 2) *die eigene Pflicht, — Obliegenheit* MAITRAUP. 4, 3. M. 2, 8. 150. 3, 3. 5, 2. 7, 15. 8, 41. 391. 9, 167. 10, 98. 119. Jāgñ. 1, 360. MBh. 3, 2470. Spr. (II) 4063. 4859. 5953. 7279. KATHA. 3, 3. 18, 392. DAČAK. 181, 9.

स्वधर्मन् adj. *seinem Brauch getreu bleibend*: स्वधर्मन् देववीतये श्रेष्ठं नो धेहि वार्यम् RV. 3, 31, 2. nach Śā. loc.

1. स्वधौ (ohne Avagraha) f. 1) *Gewohnheit, Sitte, Regel, Έθος*: अनु स्वधामभवौ जामुरेताम् RV. 4, 33, 6. उषो अनु स्वधामव 4, 52, 6. कया याति स्वधया 13, 5. — 2) *gewohnter Ort, Heimath, ἡθός*: परि देवीरनु स्वधा इन्द्रेणा पाहि सुर्यम् RV. 9, 103, 5. परिश्रेव स्वधा गयः *allenthalben hast du Heimath und Haus* 6, 2, 8. आराडुप स्वधा (d. i. स्वधाम् घ्रा) गहि *komme aus der Ferne heim* 8, 32, 6. स्वधा श्रवस्तात्प्रपीति: प्रस्तात् *hier die Heimath, dorthin (zu den Göttern) die Gabe* 10, 129, 5. du. *die beiden Heimstätten, Himmel und Erde* Naigh. 3, 30. दधाति रत्नं स्वधेयैरपीच्यम् RV. 9, 86, 10. — 3) *(gewohnter Zustand) Behagen, Wohlbefinden, Vergnügen*: को स्वधाम्णावः शस्यमानः *welches Vergnügen empfindest du?* RV. 7, 8, 3. कर्षा स्या वै मृतः स्वधासीत् 1, 165, 6. स्वधा, तृप्ति 9, 113, 10. स्वधा पितृषु सा तृपि AV. 18, 2, 52. अय्यथयै स्वधायै VS. 10, 21. 29, 2. स्वधा पूर्वेषा भवति Ind. St. 4, 374. Vorzugsweise werden gebraucht a) स्वधामनु, अनु स्वधाम् *wie gewohnt, nach Behagen, nach Wunsch, ungestört* RV. 1, 6, 4. अन्तर्यामिः 33, 11. स्वधामनु किं नो बभूव *du kommst uns erwünscht, — eben recht* 165, 5. यस्ते अनु स्वधामसेत् *der dir recht ist* 3, 51, 11. 7, 56, 13. 8, 20, 7. ववन्तिथ 77, 5. 1, 88, 6. 5, 34, 1, wo अनु स्वधाम् अमिता zu verstehen ist. — b) स्वधा अनु *dass*. RV. 8, 32, 19. उच्चरसि 10, 37, 5. — c) स्वधया a) *in gewohnter Art*; β) *mit Vergnügen, behaglich, gern*; γ) *gern so v. a. aus eigenem Antrieb, freiwillig, von sich aus*. मदत्ति RV. 1, 154, 4. 108, 12. 3, 4, 7. 5, 32, 4. 7, 47, 3. 10, 14, 7. ये मध्ये दिवः स्वधया मादयन्ते 13, 14. 124, 8. इन्द्र पिब स्वधया चित्सुतस्यामेवी पाहि त्रिह्वया *selbst, unmittelbar* 3, 35, 10. यत्स्वधया सुपुष्पा कृत्यं भरत् 4, 26, 4. विश्वा अनु स्वधया चेतयस्पथः 45, 6. 58, 4. त्रिह्वरे 1, 64, 4. 164, 38. 3, 17, 5. रथं स्वधया युज्यमानम् *von selbst* 7, 78, 4. अचक्रया स्वधया वर्तमानम् 10, 27, 19. 88, 1. आनीदवातं स्वधया तदेकम् 129, 2. 13, 3. AV. 6, 96, 3. भूम्या मनुष्या जीवन्ति स्वधयान्नैर्न मर्त्याः *βetta ζωοντι* 12, 1, 22. पासि शोभम् 13, 2, 3. चरन्ति *frei umherstreichen* VS. 2, 30. 8, 61. 11, 69. AV. 6, 96, 3. — d) स्वधौभिस् *dass.:* वत्सो मातृर्जनयत स्वधामिः *von sich aus* RV. 1, 93, 4. अन्नरामतां चरति स्व 113, 13. 164, 30. पिबतः सोम्यं मधु 8, 10, 4. अयि तिष्ठथो रथम् 6. तन्वः पिपिथे 5, 60, 4. 7, 35, 3. ये वा भद्रं हृषयन्ति स्वधामिः *ohne Anlass, muthwillig* 104, 9. 1, 31, 5. 180, 6. वर्षिष्ठं रत्नमकृतं 3, 26, 8. 9, 92, 4. मतीर्जनयत 93, 1. यज्ञं जुषस्व 10, 15, 13. 16, 5. 17, 8. VS. 1, 28. AV. 18, 4, 30. 19, 49, 2. TBA. 3, 1, 1, 6. — Vgl. अनुषधम्, सु०.

2. स्वधौ (vgl. 2. सुधा) f. 1) *süsser Trank, Labetrunk, namentlich der*

von den Manen genossene, Ἀπικαλὶ bei Uéóval. zu Uñádis. 4, 174. Im Ritual eine gewöhnliche Schmalzspende, oft nur ein Rest des Havis TBA. Comm. 2, 663, 19. = उदका Naigh. 1, 12. = अन्नं Nir. 7, 25. स्वधौ पीपाय RV. 2, 35, 7. स्वधया पित्र्यमानः AV. 4, 34, 8. स्वधा अथयत् RV. 1, 144, 2. आदितस्वधामिषिरा ययपश्यन् 168, 9. 10, 157, 5. अनु स्वधा यमुप्यते 1, 176, 2. AV. 2, 29, 7. अनु स्वधा चिकित्तां सेमौ अग्निः 6, 53, 1. 97, 2. 8, 10, 11. 23. 18, 2, 20. सं सेमैन मदस्व सं स्वधामिः 3, 8. 4, 39. स्वधामिरा च नो गृहे 19, 31, 3. स्वधा पितृभ्यो अन्नरां कृणामि 12, 2, 32. स्वान्ये स्वधयान्ये मदत्ति Götter und Väter RV. 10, 14, 3. नमो देवेभ्यः स्वधा पितृभ्यः VS. 2, 7. 32. स्वधा स्य तृपय मे पितृन् 34. 19, 36. 45. 87. देवा श्रपश्यन्ममं धृतस्य पूर्णं स्वधाम् TBA. 1, 4, 8, 1. AIT. Br. 2, 23. ÇAT. Br. 2, 4, 2. 10, 5, 2. 20. 11, 5, 8, 4. 12, 7, 4, 9. स्वधा वै पितृणामन्नम् 13, 8, 4, 4. PRAČNOP. 2, 8. व्यपैति दत्तः स्वधा M. 9, 142. Jāgñ. 1, 102. BHAG. 9, 16. स्वधाभिः पितृन्सेवते MBh. 3, 1127. R. 7, 23, 23. न (ज्ञानंति) स्वधा पितरः Spr. (II) 2948. 5148. कथमस्य गृह्णन्ति पितरः स्वधाम् 6416. ०संस्कृ Ragh. 1, 66. अकृत्वा च पितृस्वधाम् MBh. 12, 364. — 2) der Ausdruck sinkt zum blossen Ausruf herunter, der an die Stelle der Gabe tritt oder diese begleitet in Formeln wie आ स्वधा अस्तु स्वधा TBA. 1, 6, 8, 5. 3, 40, 2. नमस्कारो देवानां स्वधा पितृभ्यः (vgl. P. 2, 3, 16. VOP. 5, 16) TS. 6, 3, 2, 5. ओ स्वधा ÇAT. Br. 2, 6, 2, 14. KĪTJ. ÇA. 5, 9, 11. ĀÇV. GRH. 4, 7, 30. अस्तु स्वधा 31. KAUC. 45. 84. 88. GOBH. 4, 2, 24. AV. 3, 29, 1. gaṇa स्वरादि zu P. 1, 1, 37. gaṇa चादि zu 4, 57. AK. 3, 5, 8. H. 1538. ०निनयन M. 2, 172. स्वधेषामस्तु 3, 223. 252. स्वधोस्त्राण Mārk. P. 93, 5. Buāg. P. 2, 7, 38. in Verbindung mit कर् gaṇa ऊर्पादि zu P. 1, 4, 61. ÇAT. Br. 11, 5, 8, 2. — 3) personificirt als eine Tochter Dakṣa's und Gattin der oder bestimmter Manen (auch des Añgiras) HARIV. 997. 6498. VP. 54. Mārk. P. 50, 23. 52, 9. 31. Buāg. P. 4, 1, 62. fg. 6, 6, 19. PAÑKAR. 2, 5, 16. Verz. d. Oxf. H. 23, b, 4. 24, b, 21. Zusammenhang mit 1. स्वद् wäre möglich.

3. स्वधौ f. = स्वधिति. (धिषणा) मनुना कृता स्वधया वितृष्टा *mit dem Messer geschnitten* TS. 1, 1, 2, 1.

स्वधाकर् adj. *den Manen die Speise darbringend* oder — Svadhā zurufend M. 9, 127.

स्वधाकार् m. *der Ruf Svadhā für die Manen* AV. 12, 4, 32. 13, 14, 7. TS. 6, 3, 2, 5. ÇAT. Br. 14, 8, 8, 1. KAUC. 1. M. 3, 252. Mārk. P. 29, 9. LALIT. ed. Calc. 313, 6.

स्वधाधिप m. = स्वधापति. Beiw. Agni's HARIV. 13934.

स्वधापति m. *Herr —, Eigenthümer des Labetranks* RV. 6, 44, 1.

स्वधौप्राण adj. Svadhā *athmend* AV. 10, 10, 6.

स्वधाप्रिय m. *schwarzer Sesam* ÇABDAR. im ÇKDR.

स्वधाभुज् adj. Svadhā *geniessend*, m. pl. *die Manen* TRIK. 1, 1, 6. BHŪRIPRAJOGA in Verz. d. Oxf. H. 192, a, 6. Ragh. 8, 30. Mārk. P. 96, 29. 97, 13. ein Gott H. 88.

स्वधाभोजिन् m. pl. *die Manen* R. 7, 23, 23.

स्वधामन् m. N. pr. eines Sohnes des Satjasahas und der Sūnṛtā Buāg. P. 8, 13, 30. pl. N. pr. einer Klasse von Göttern unter dem 3ten Manu VP. 3, 1, 14. Mārk. P. 73, 2.

स्वधामय adj. *voller Svadhā*: स्तन Mārk. P. 29, 10.